Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 23 października 1934 r. 1156.-

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Poseł łotewski w Litwie p.Seja o współpracy litewsko-łotewskiej."Liet.Aidas" 240 z 20.X.1934 r. 19 października nowy poseł łotewski w Litwie p.Seja przyjął przedstawicieli prasy kowieńskiej i udzielił im następującego wywiadu w aktualnych sprawach politycznych, gospodarczych i kulturalnych państw bałtyckich /streszczenie/:

Przedewszystkiem p.Seja wyraził zadowolenie, że po przyjeździe na Litwę spotkany został serdecznie nietylko przez rząd litewski, lecz i przez cały naród. Pomiędzy narodami - oświadczył p.Seja - istnieją wspólne sprawy nietylko polityczne i kulturalne, lecz również administracyjne. Zwłaszcza odnosi się to do państw tak bliskich, jak Litwa, Łotwa i Estonja. Trzy te państwa dzięki wspólnocie swych spraw, dążą w ostatnich czasach do intensywniejszej współpracy wzajemnej, która w dziedzinie politycznej przejawiła się już konkretnie przez stworzenie t.zw. konwencji państw bałtyckich. Jak wiadomo, konwencja ta została już zatwierdzona przez rządy łotewski, litewski i estoński. Dla ostatecznego wejścia w życie konwencji należy jedynie zdeponować dokumenty ratyfikacyjne. Wszystkie te dokumenty zostaną zdeponowane w Rydze. Rządy łotewski i estoński już przygotowały dokumenty ratyfikacyjne do zdeponowania.

Pierwszym praktycznym krokiem, wynikającym ze współpracy między trzema państwami bałtyckiemi będzie wspólna konferencja ministrów spraw zagranicznych Litwy, Łotwy i Estonji. Konferencje takie bywały już poprzednio. Tak np. w 1924 r. odbyła się konferencja taka w Kownie, przyczem Łotwę reprezentował właśnie p.Seja.

Z zadowoleniem należy skonstatować, że tego rodzaju współpraca między trzema państwami bałtyckiemi dokonuje się coraz sprawniej. W Genewie w czasie ostatniej sesji delegacje wszystkich trzech państw bałtyckich utrzymywały ścisłe stosunki wzajemne. Należy sądzić, że konferencja bałtycka odbędzie się już niezadługo.

Drugim ważnym krokiem będzie rewizja traktatów handlowych. Litewsko-łotewski traktat handlowy wygasa z dniem 21 grudnia. Czas już podjąć rokowania w sprawie nowego traktatu. Według informacyj p.Seji, rokowania w sprawie utworzenia nowego traktatu rozpoczną się w ostatnich dniach października lub w pierwszych dniach listopada r.b. Ostateczna data rokowań zależeć będzie, rzecz prosta, od przygotowania obu układających się stron.

Trzecim bardzo ważnym krokiem na drodze współpracy trzech państw bałtyckich jest uregulowanie rynków zagranicznych. Wiele ważnych produktów rolnych, jak np.masło, eksportowane przez trzy państwa, cierpią na rynkach zagranicznych, zwłaszcza w Anglji wskutek tego, że nie posiadają osobnej marki, mimo,iż swą jakością nie są gorsze od produktów innych krajów. Masło państw bałtyckich nie jest np. gorsze od masła duńskiego, a tymczasem cena jego na rynku angielskim jest niemal o połowę niższa od ceny masła duńskiego.Byłoby rzeczą pożądaną, aby wszystkie trzy państwa bałtyckie ustaliły dla eksportowanego masła wspólną markę.

Jeżeli chodzi o kulturalną współpracę między Litwą a Łotwą, wydaje się p.Seji, że mający się rychło odbyć /18 listopada/łotewskie święto narodowe służyć będzie nietylko zbliżeniu politycznemu, lecz również kulturalnemu. Radjostacja kowieńska z okazji święta łotewskiego obiecała nadać muzykę łotewską. T-stwo Zbliżenia Litewsko-Łotewskiego ma przy tej samej okazji 18 listopada zorganizować w świetlicy oficerskiej uroczystą akademję. Zaznaczyć też należy, że prasa litewska całkiem objektywnie i przyjaźnie oświetla wypadki łotewskie, przynajmniej od chwili przyjazdu p.Seji do Kowna.

Odnośnie gospodarczego zbliżenia między obu krajami, oświadczył p.Seja, że obecnie umowy handlowe mają charakter wyłącznie praktyczny. Stosuje się dziś zasadę wzajemnego uprzywilejowania. Żadnych specjalnych przeszkód w utworzeniu litewsko-łotewskiego traktatu handlowego się nie przewiduje.

Jeżeli chodzi o wewnętrzne i polityczne życie Łotwy, środki użyte przez rząd łotewski dla ustabilizowania tego życia i przytłumienia sporów partyjnych, wniosły nietylko spokój do wewnętrznego życia łotewskiego, lecz odbiły się również dodatnio na sprawach gospodarczych Łotwy. Od dnia 15 maja r.b. daje się zauważyć w Łotwie podniesienie poziomu poczucia narodowego i wzmocnienie idei jedności Łotewskiego Narodu.-

Kronika.

Zapowiedziany przyjazd dyplomaty polskiego. "Sekmadienis" Nr.42 /X.1934/:W tych dniach ma przybyć na Litwę w sprawach osobistych radca polskiego M-stwa Finansów p. Rosiński.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Projekt założenia D-tu Prasy. Prasa kowieńska /z 20.X.1934/:Jak podają, w tych dniach ma wpłynąć do Gabinetu Ministrów projekt ustawy o założeniu Departamentu Prasy.

Przewiduje się, że Departament ten będzie należał do kompetencji prezesa ministrów, dyrektor zaś jego będzie miał prawa wiceministra. Na stanowiska w nowym urzędzie zostanie przyjętych 25-30 pracowników, w tem szereg dziennikarzy.

Nowy Departament rozpocznie swe prace od Nowego Roku.-

Areszt komunistów. Prasa kowieńska /z 20.X.1934/:Policja Departamentu Bezpieczeństwa Państwa dokonała rewizyj u szeregu osób, podejrzanych o działalność komunistyczną i znalazła u nich niemało kompromitującego materjału. 43 osoby zostały aresztowane. Dochodzenie w toku. 27 osób zostanie przekazanych sądowi.-

Sprawa nadużyć przy budowie szosy. Prasa kowieńska /z 19.X.1934/:Przed 7 - 8 laty wytoczono sprawę grupie urzędników Zarządu Szos, oskarżając ich o nadużycia przy budowie szosy Kowno-Godlewo. Spowodu przedawnienia sprawa została unieważniona. Wśród oskarżonych figurował również b.dyrektor Zarządu Szos inż.Stanaitis. Dochodzenie ustaliło, iż za prace przepłacono ok.80.000 litów.

Jak podają Kasa Państwowa zażąda pokrycia tej sumy od osób, które figurowały w procesie.-

Nowa ustawa o walce z chorobami wenerycznemi. Prasa kowieńska /z 19.X.1934/:Rada Stanu zakończyła opracowanie projektu nowej ustawy o walce z chorobami wenerycznemi i przesłała go Gabinetowi Ministrów dla rozpatrzenia w ostatecznej formie.

Projekt ustawy zostanie przyjęty jeszcze w r.b. Przewiduje on wprowadzenie obowiązkowej kuracji chorób wenerycznych kosztem rządu i samorządów.-

Aresztowanie dwóch pleczkaitisowców. "Sekmadienis" Nr.42 /X.1934/:Aresztowano dwóch pleczkaitisowców-terorystów Daukszę i Atkocewicza. Zostali oni przekazani Sądowi Wojennemu.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

Kronika.

Zwalczanie hitleryzmu. Prasa kowieńska /z 19.X.1934/:W najbliższych dniach sąd kłajpedzki rozpatrzy sprawę b.posła Sejmiku Bertułajta, oskarżonego o oszczerstwa przeciw władzom.

Na wiosnę Bertułajt powiadomił niemiecki konsulat generalny w Kłajpedzie, że policja litewska aresztowała jego brata, obywatela niemieckiego i osadziła go w więzieniu w Bajorach.

W związku z tym meldunkiem konsul generalny w Kłajpedzie wszczął tumult i między władzami centralnemi i konsulatem wywiązała się ożywiona korespondencja. Nie poskutkowały oświadczenia władz centralnych, że brat Bertułajta zgoła nie jest aresztowany. Bertułajt nadal twierdził, że brat jego siedzi w więzieniu. Jak się wreszcie okazało, Bertułajt, który miał siedzieć w więzieniu, wyjechał na wieś do swych krewnych. Bratu jego wytoczono sprawę.